

Kennisgeving voornemen en participatie: Dijkversterking Tolkamer – Pannerdense Waard

Waterschap Rijn en IJssel is voornemens om de dijk langs het Pannerdensch kanaal en het Bijlands Kanaal te versterken. Het versterken van deze dijk is onderdeel van het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). We versterken de dijk waar nodig, zodat de bewoners en bedrijven in de Liemers ook in de toekomst veilig blijven en de dijk aan de norm voldoet. In deze kennisgeving geeft het waterschap informatie over:

- Het voornemen om te versterken en waarom dijkversterking nodig is;
- De procedure die nodig is om te mogen versterken;
- De manier waarop je kunt reageren en kunt participeren;
- Hoe het waterschap jouw reactie meeneemt bij de besluiten.

Om welke dijk gaat het?

Het waterschap bereidt de dijkversterking voor in het gebied tussen Tolkamer en de Pannerdense Waard. Het gebied loopt vanaf de Dijkmanshof bij Tolkamer tot aan de Kandiadijk bij B&B De Raayhof in Pannerden. Dit stuk is ongeveer 9 kilometer lang en met de paarse lijn op de kaart hierna aangegeven.

Het waterschap bereidt ook de dijkversterking voor tussen de Pannerdense Waard en Westervoort. Daar is het waterschap al iets verder mee. De voorbereidingen van de dijkversterking tussen Spijk en Tolkamer zijn nog niet gestart.

Waarom is deze dijkversterking nodig?

De dijk moet worden versterkt omdat deze niet sterk genoeg is en niet voldoet aan de wettelijke veiligheidseisen in 2050. Dit zijn normen waaraan alle dijken in Nederland moeten voldoen. Door de veranderingen in ons klimaat krijgen we vaker te maken met hoog water op de rivieren en extremer weer. Daar moet de dijk tegen kunnen. Elke twaalf jaar wordt door het waterschap bekeken of de dijk voldoet aan deze eisen.

Een dijk kan op meerdere manieren niet goed genoeg zijn. Voor deze dijk geldt dat de dijk is afgekeurd op onder andere piping, bekleding en stabiliteit binnenwaarts. Met het bodemonderzoek dat we vanaf mei 2026 hebben uitgevoerd, hebben we meer informatie gekregen over de dijk en de bodem onder de dijk. Deze informatie gebruikt het waterschap om beter te weten wat er met de dijk aan de hand is en op welke plek.

De resultaten neemt het waterschap mee in de verkenning.

Dijkversterking is nodig om de dijk ook in de toekomst veilig te houden. Zo beschermt het waterschap dit gebied tegen overstromingen. Tot die tijd houdt het waterschap de conditie van de dijken goed in de gaten en treft het waterschap tijdelijke maatregelen bij hoogwater als dat nodig is.

Dijkversterking in 3 stappen

Een dijkversterking wordt aangepakt in 3 fasen: de verkenning, de planuitwerking en de realisatie.

1. Verkenning

In deze fase onderzoekt het waterschap wat er precies moet gebeuren om de dijk te versterken en wat daarvoor de beste oplossing is. Dit noemt het waterschap het voorkeursalternatief. Het resultaat van de verkenningsfase is een besluit van het waterschap over het voorkeursalternatief.

2. Planuitwerking

Uitwerken van het voorkeursalternatief in een definitief dijkversterkingsplan (het projectbesluit).

3. Realisatie

In deze fase voert het waterschap de werkzaamheden uit.

Deze kennisgeving is het begin van de verkenning.

Het dagelijks bestuur van het waterschap besluit aan het einde van de verkenning over het voorkeursalternatief. Alleen bij een positief besluit wordt het voorkeursalternatief verder uitgewerkt in de planuitwerking. Hieronder zie je de planning van het project.

Planning

Participatie: meedenken binnen duidelijke grenzen

Dijken versterken doet het waterschap door rekening te houden met omliggende belangen, met oog voor het landschap en respect voor de waarden in de omgeving.

Het waterschap wil de omgeving betrekken omdat:

- de dijkversterking de leefomgeving van veel mensen raakt, het waterschap wil snappen wat er leeft en welke zorgen er zijn.
- het waterschap ervan overtuigd is dat lokale kennis over de dijk bijdraagt aan betere plannen.

Participatie helpt om kennis uit het gebied op te halen en belangen zorgvuldig mee te wegen in de besluiten die genomen moeten worden. Dit zijn besluiten die belangen van bewoners en bedrijven aan de dijk en waarden zoals natuur en archeologie aan de dijk gaan raken. Over de keuzes die het waterschap daarin maakt wil zij open zijn, de afweging wil zij zorgvuldig doen. Dit betekent ook dat niet alle reacties kunnen worden overgenomen. Dit legt het waterschap altijd uit.

In de verkenning word je op verschillende momenten betrokken en gevraagd om mee te denken over de volgende onderwerpen.

Informatie over de omgeving

Zo kun je het waterschap helpen door met ons in gesprek te gaan over belangrijke waarden in de omgeving.

Heb je bijvoorbeeld kennis over archeologie, natuur of weet je veel over het ontstaan van het gebied? Dan komt het waterschap graag met je in contact.

Ideeën openbaar gebied

Een dijkversterking biedt kansen aan projecten en initiatieven die een maatschappelijke bijdrage leveren en tegelijkertijd met de dijkversterking kunnen worden uitgevoerd. Het waterschap onderzoekt deze ideeën en spant zich in om, voor de ideeën die meegenomen kunnen worden, op zoek te gaan naar aanvullende financiering, bijvoorbeeld via de gemeente. Vanuit het budget voor de dijkversterking kan het waterschap dit niet betalen. Heb je ideeën of zie je kansen om het openbaar gebied op de dijk te verbeteren? Laat het ons weten en kom naar de bijeenkomsten. Het waterschap toetst of de ideeën en initiatieven betaalbaar en haalbaar zijn en meegenomen kunnen worden in de plannen van de dijkversterking.

Aandragen van mogelijkheden om de dijk te versterken

Er zijn verschillende manieren om een dijk sterker te maken. Dit kan door de dijk te verbeteren aan de kant van de rivier, aan de kant van het achterland, of met bijvoorbeeld damwanden in de dijk. Een combinatie van deze mogelijkheden kan ook. Heb je aanvullingen, wil je één van de mogelijkheden om te versterken bij het waterschap onder de aandacht brengen of zijn we iets vergeten? Het waterschap hoort het graag tijdens een van de bijeenkomsten. Het waterschap kijkt of de aanvullingen aansluiten bij de randvoorwaarden van het waterschap en letten erop dat deze:

- Bijdraagt aan waterveiligheid (bescherming tegen overstromingen);
- Technisch haalbaar is en kan worden uitgevoerd;
- Voldoet aan wet- en regelgeving;
- Betaald kan worden binnen de subsidiekaders.

In de tweede helft van de verkenning gaat het waterschap aan de slag met de uitwerking van de verschillende mogelijkheden om de dijk te versterken. Het waterschap kijkt naar de voor- en nadelen van de verschillende mogelijkheden en hoe ze in de omgeving gaan passen.

Waarover kun je niet meebeslissen

De veiligheidsnormen waar dijken aan moeten voldoen, de subsidiekaders en de technische randvoorwaarden van deze dijkversterking liggen vast.

Hoe kan ik meedoen?

Wil je meedoen of op de hoogte blijven van de dijkversterking? Dit kan op verschillende manieren.

Start- en informatiebijeenkomsten

Het waterschap organiseert een aantal bijeenkomsten. In deze bijeenkomsten krijg je informatie over de voortgang en de officiële documenten die het waterschap ter inzage legt.

Gebiedsbijeenkomsten

Het waterschap vindt het belangrijk om jullie mening te horen. Daarom vraagt het waterschap om met ons mee te denken en jullie inzichten met ons te delen. En organiseert het waterschap een aantal kleinere gebiedsbijeenkomsten waarbij we over verschillende onderwerpen in gesprek gaan. Dit kan gaan over een bepaald onderwerp zoals eerder aangegeven, maar ook lokaal over een deel van de dijk.

1 op 1 gesprekken

Een dijkversterking heeft impact op de directe leefomgeving van veel mensen. Het waterschap bespreekt de situatie graag in een persoonlijk gesprek met inwoners en bedrijven die aan de dijk wonen en werken. Dit doet het waterschap vooral in de planuitwerking vanaf 2028 als het voorkeursalternatief wordt uitgewerkt.

Procedure

De procedure begint met deze kennisgeving. Het waterschap volgt een aantal officiële stappen om de dijk te mogen versterken. Zo komt het waterschap tot een plan op hoofdlijnen in 2028 (het voorkeursalternatief) en gedetailleerd plan voor de dijk (het projectbesluit) in 2030. In een MER-procedure onderzoekt het waterschap de effecten van de dijkversterking op de omgeving. Hieronder leggen we uit wat er moet gebeuren.

MER-procedure; publicatie Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

Dit is het eerstvolgende officiële moment in de procedure na publicatie van de kennisgeving. De notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) beschrijft welke kansrijke alternatieven worden onderzocht en welke milieuaspecten belangrijk zijn in dit onderzoek (Reikwijdte). Bij detailniveau draait het om de vraag hoe uitgebreid, op welk schaalniveau en op welke manier de verschillende milieuaspecten onderzocht moeten worden. Op de NRD kun je reageren, deze wordt gepubliceerd en staat voor iedereen open voor inspraak. De Provincie Gelderland is bevoegd gezag voor deze procedure.

Eén van de resultaten van de verkenningsfase is de MER-rapportage Deel 1. De verschillende mogelijkheden (het waterschap noemt dit formeel de kansrijke alternatieven) om de dijk te versterken zijn op milieueffecten beoordeeld. Met onder andere deze informatie bepaalt het waterschap het voorkeursalternatief. In de planuitwerking wordt dit uitgebreid met MER Deel 2, deze rapportage beschrijft de effecten van het uitgewerkte voorkeursalternatief.

Het voorkeursalternatief

In de verkenning werkt het waterschap toe naar een voorkeursalternatief (VKA) voor de verschillende delen van de dijk. Aan het einde van de verkenning wordt het VKA bestuurlijk vastgesteld door het dagelijks bestuur van het waterschap. Het waterschap stelt iedereen in de gelegenheid om een reactie te geven en betreft deze bij het besluit over het voorkeursalternatief. Voor een zorgvuldig besluit over het VKA worden de voor- en nadelen van de oplossingen bekeken en afgewogen. Naast de milieueffecten, weegt het waterschap in haar besluitvorming ook draagvlak, kosten, ruimtelijke kwaliteit, vergunbaarheid, technische haalbaarheid en beheerbaarheid af.

Het projectbesluit

Het projectbesluit stelt het waterschap aan het einde van de planuitwerking vast. In het projectbesluit vind je informatie over het project, de ruimte die nodig is voor de permanente en tijdelijke maatregelen om het project uit te kunnen voeren en maatregelen om negatieve gevolgen voor de omgeving te voorkomen of te compenseren. Het projectbesluit wordt samen met het MER Deel 2 gepubliceerd en staat voor iedereen open voor inspraak. Daarna wordt het definitieve projectbesluit vastgesteld door het waterschap en goedgekeurd door de Provincie. Op dat besluit kan bezwaar en beroep worden aangetekend en kan in beroep worden gegaan bij de Raad van State.

Mogelijkheid om per mail en schriftelijk te reageren

De kennisgeving staat voor iedereen open voor inspraak en is op maandag 31 augustus 2026 openbaar gemaakt in het Waterschapsblad en in diverse lokale kranten. Deze kennisgeving is online te bekijken via de projectwebsite www.wrij.nl/tolpan. De papieren versie ligt tot en met maandag 12 oktober 2026 ter inzage op het waterschapskantoor in Doetinchem. Wil je de papieren versie inzien dan vragen we je om een afspraak te maken via tolpan@wrij.nl. We zorgen dan dat de kennisgeving klaarligt.

Je kunt per mail reageren op de kennisgeving door je reactie te sturen naar tolpan@wrij.nl. Je kunt ook schriftelijk reageren en de brief met vermelding 'reactie op kennisgeving voornemen en participatie Dijkversterking Tolkamer en Pannerdense Waard' te sturen naar:

Waterschap Rijn en IJssel

Postbus 148

7000 AC Doetinchem

Wat gebeurt er met mijn reactie?

Jouw reactie op het voornemen en de manier waarop het waterschap je betreft, neemt het projectteam in behandeling. Iedereen die een reactie geeft krijgt van het waterschap bericht voor maandag 16 november 2026.

Meer informatie en uitnodiging startbijeenkomst

Tijdens het project word je, via digitale nieuwsbrieven en de projectpagina op de website van het waterschap, op de hoogte gehouden. Op de projectpagina www.wrij.nl/tolpan vind je de meest actuele informatie over het project, Je kunt je hier aanmelden voor de nieuwsbrief. Ook vind je informatie over hoe je het waterschap het beste kunt bereiken.

Heb je vragen of wil je gewoon meer weten over het project? We nodigen je graag uit voor de startbijeenkomsten op 17 en 22 september 2026. Ook kun je contact opnemen met omgevingsmanager Hendrika Jager door te mailen naar tolpan@wrij.nl. De datum, tijden en locaties van de twee startbijeenkomsten vind je op de projectwebsite www.wrij.nl/tolpan.